

Plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi.

podle § 15 zákona 309/2006 Sb.

<u>Změna:</u>	<u>Pořadí:</u>	<u>Datum:</u>
	1.	17.12.2013
<u>Vypracoval:</u>	Ing. Miroslav Geryk , Dvořákův okruh 13, Krnov	
<u>Stavebník, investor:</u>	Město Krnov Hlavní náměstí 96/1 794 01 Krnov	
<u>Zhotovitel stavby:</u>	
<u>Stavba:</u>		
Kino Mír 70 – vestavba výtahu		
<u>Projektant :</u> Ing. Miroslav Geryk , Dvořákův okruh 13, Krnov		

1. Úvod – funkce plánu BOZP

Bezpečnost práce se jako hlavní součást pracovního a životního prostředí řadí mezi důležité úkoly každé vyspělé společnosti. Chceme-li, abychom i v našem státě vytvořili účinné systémy prevence v technické a pracovně hygienické ochraně práce s cílem zabránit poškozování lidského zdraví, musí každý pracovník získat potřebné znalosti a morální citění k uplatňování bezpečné práce. V odvětví stavebnictví, které má oproti jiným oblastem výrazná specifika jak v přípravě, organizaci, tak zejména ve vlastním provozu a provádění prací, jsou bezpečnostní požadavky k prováděným činnostem natolik rozsáhlé, že si zasluhují zvláštní pozornost. Uvedené zásady pro tuto oblast upravuje vyhláška ČÚBP a ČBÚ č. 324/1990 Sb., o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích, s platností od 1. 1. 1990. Vyhláška je závazná pro všechny dodavatele stavebních prací, tj. právnické i fyzické osoby a jejich pracovníky a za jistých okolností i na další účastníky ve výstavbě – projektanty, konstruktéry, investory a odběratele, pokud se jejich postavení váže k realizaci stavební činnosti. Snahou autora je rovněž upozornit na případný výklad některých ustanovení vyhlášky a další předpokládané změny, k nimž by mělo dojít v rámci novelizace právního předpisu tak, aby byl zřejmější význam bezpečnostních požadavků. Jedná se zejména o zpracování těch bezpečnostních požadavků, které bude potřebné sjednotit s legislativou v Evropském společenství, tj. směrnicí 92/57/EHS z 24. 6. 1992 o minimálních požadavcích bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a dočasných nebo mobilních staveništích, navazující na základní směrnici 89/391/EHS.

Bezpečnost práce a ochrana zdraví se stává prioritou v každém odvětví pracovní činnosti. Ve stavebnictví, které vystavuje pracovníky zvýšeným rizikům úrazů, je tato oblast standardně kladena na první místo a důsledně kontrolována funkce a efektivita všech systémů zajišťujících bezpečnost práce a dodržování všech souvisejících předpisů. Z těchto předpisů také vyplývají povinnosti zaměstnavatelů na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se dotýkají výkonu jejich práce.

Plán BOZP stanovuje bližší požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví pro konkrétní stavbu a jeho plnění a dodržování je závazné pro všechny zhotovitele stavby, jejich zaměstnance a osoby podílející se na realizaci díla. Plán BOZP žádným způsobem nenahrazuje právní předpisy v oblasti BOZP, pouze je doplňuje vzhledem ke specifickým podmínkám a rizikům konkrétní stavby.

Plán BOZP se aktualizuje podle potřeb a vývoje stavby.

Plán musí být přístupný na staveništi všem oprávněným osobám a je samozřejmé, že se po projednání se zhotovitelem stavby a v průběhu stavebních prací průběžně doplňuje a upřesňuje.

Bezpečnost - stav, při němž je riziko ohrožení (osob) nebo vzniku škody vyloučeno nebo sníženo na přijatelnou úroveň

Hodnocení rizika - komplexní proces určení velikosti rizika na základě analýzy možných následků uvažované / předpokládané mimořádné události a pravděpodobnosti jejího vzniku; součástí hodnocení rizika je rozhodnutí, zda riziko přijmout nebo je omezit na přijatelnou míru (souhrnný proces zjištění velikosti rizika a rozhodnutí, zda riziko je či není přijatelné - akceptovatelné).

Mimořádná událost - neplánovaná událost vyvolaná činnostmi člověka, přírodními vlivy a také havárie, která způsobí úraz či jinou škodu na zdraví člověka nebo na majetku nebo poškození životního prostředí.

Nebezpečí - zdroj nebo situace s potenciálem pro vznik škody, jako je úraz nebo onemocnění osob, škoda na majetku, poškození životního prostředí nebo jejich kombinace, např. možnost stroje, strojního systému, technologie, systému práce, materiálu, suroviny atd., způsobit za určitých okolností škodu na zdraví člověka nebo na majetku (nebezpečí je zdrojem rizika).

Ohrožení - stav, ve kterém je objekt / subjekt vystaven působení nebezpečí (nebezpečné vlastnosti,

zdroji rizika).

Pracovní podmínky, pracovní prostředí - soubor podmínek, za kterých se práce na daném pracovišti provádí, které zahrnují fyzikální, chemické, biologické, sociální a psychologické faktory, ovlivňující bezpečnost zaměstnance při práci.

Pracovní pohoda - stav fyzické, duševní a sociální pohody na pracovišti, který je předpokladem kvalitní práce a bezpečného chování při práci (podmíněný vhodnou organizací práce, odpovídajícími pracovními, hygienickými a mikroklimatickými podmínkami včetně ergonomicky řešeného pracovního místa a celkově příznivými vzájemnými vztahy na pracovišti), ovlivňovaný do určité míry i úrovní firemní kultury.

Riziko - kombinace pravděpodobnosti nebo četnosti výskytu a následků určité nebezpečné události (riziko souvisí s vykonáváním činností a vyjadřuje míru ohrožení; je kombinací pravděpodobnosti, že se "něco" stane a následku s jakým se "něco" stane).

Přijatelné riziko (akceptovatelné) - riziko snižené na úroveň, která může být organizací tolerována, s přihlédnutím k zákonným povinnostem a její politice BOZP.

Systém řízení BOZP - část celkového systému řízení organizace, která zahrnuje organizační strukturu, plánovací činnosti, odpovědnosti, praktiky, procesy (postupy) a zdroje při vývoji, uplatňování, naplňování, přezkoumávání a udržování politiky BOZP, a tím přispívá k řízení rizik BOZP, která jsou spojena s činností organizace.

Zůstatkové riziko - riziko, které nebylo odstraněno v etapě projektu a montáže zařízení a bývá uváděno v návodu pro obsluhu.

2. Popis stavby

Název stavby

Kino Mír 70 – vestavba výtahu

Místo stavby -

**Náměstí Míru 1/14
794 01 Krnov
katastrální území – Opavské Předměstí
pozemek parcelní číslo 1**

Základní údaje charakterizující stavbu

- Stavební práce, zemní práce, práce ve výškách, zednické práce, betonářské práce, bourací a rekonstrukční práce, železářské práce, izolační práce, malířské práce, svařování, doprava, instalace technologie – výtahu, práce s nebezpečnými látkami, sádko-kartonářské práce, práce v uzavřených prostorách, montáž oken a dveří, dlaždičské a obkladačské práce,

Stavební objekt – **objekt kina Mír 70 č. p. 1/14 – vestavba výtahu**

Jedná se o změnu dokončené stavby + provedení vestavby výtahové šachty mezi stávající objekty kina, stávající schodiště a zpevněná plocha před hlavním vstupem do kina se upraví na bezbariérové rampy.

Budoucí provoz

Pro budoucí provoz a následnou údržbu objektu není potřeba vytvořit další technické podmínky pro

zajištění BOZP, jelikož nezbytné bezpečnostní prvky jsou již součástí dokumentace zpracované oprávněnou osobou.

2.2 Ochrana životního prostředí, odpady

Zhotovitel před zahájením prací předloží svůj systém péče a ochrany životního prostředí během realizace díla formou konkrétního plánu opatření na ochranu životního prostředí na stavbě. Tento plán předpokládá minimum dodržování všech platných předpisů souvisejících s ochranou životního prostředí (zákon č.17/1992 Sb. o životním prostředí, zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny).

Zhotovitel jako původce odpadu bude mít vyřešeno nakládání s odpady, jejich evidenci a likvidaci tak, aby byla dodržena ustanovení zákona č. 185/2001 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady, dále vyhláška č. 381/2001 Sb. – katalog odpadů a vyhláška č. 383/2001 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady.

Dovoz odpadů na stavbu je zakázán, dále je zakázáno dopravovat odpady a zbavovat se jich v areálu stavby – např. zbytků materiálů v korbě nákladního vozidla, poškozený materiál určený pro stavbu, odpad vznikající při údržbě a opravách vozidel.

Vznik odpadů na stavbě.

Každý jednotlivec a firma má povinnost předcházet vzniku odpadů dle zákona č. 185/2001 Sb. O odpadech - § 10 odstavce 1. Pokud již odpad vznikne, je za něj původce odpovědný – je povinen jej odstranit na své vlastní náklady. Je zakázáno zbavovat se jakéhokoli odpadu v areálu stavby – např. nádob od olejů, obalů z výrobků, PET lahví, a to nevhodným způsobem jako je pohození či umístění do nádob určených na jiný odpad.

Skladování a třídění odpadů na stavbě

Odpady, které vzniknou při realizaci na stavbě, jsou shromažďovány a tříděny podle druhů a nebezpečnosti odpadu v označených nádobách umístěných na staveništi ZH. Dočasné umístění roztříděných odpadů v označených nádobách se provádí před jejich odvozem či předáním jiné osobě k uložení či zneškodnění. Během skladování je prováděna průběžná evidence skladovaného množství odpadů. Původce odpadů je povinen třídít a shromažďovat odpady dle jednotlivých druhů a kategorií – zákon č. 185/2001 Sb. - § 16. Nelze například mísit různé druhy odpadů, zvláště nebezpečné a ostatní zákon č. 185/2001 Sb. - § 12.

Zabezpečení odpadů

Původce odpadů je povinen zabezpečit odpad před nežádoucím znehodnocením, odcizením nebo únikem - zákon č. 185/2001 Sb. - § 16. Odpady kromě inertních (například zemina) nelze nechat nezabezpečené a vystavené vlivů počasí, zejména pokud hrozí jakýkoliv únik do prostředí – např. ukládat je mimo kontejnery a jiné sběrné nádoby, dále ukládat nebezpečné odpady do otevřených či proděravělých nádob.

Značení nebezpečných odpadů

V blízkosti shromažďovacího místa či prostředku s nebezpečnými odpady musí být umístěn identifikační list tohoto odpadu - vyhláška č. 383/2001 Sb. - § 5. Na nádobě nebo kontejneru s nebezpečným odpadem musí být uvedeno katalogové číslo a název shromažďovaného nebezpečného odpadu. Dále zde musí být uvedeno jméno a příjmení osoby odpovědné za obsluhu a údržbu shromažďovacího prostředku.

Evidence odpadů

Původce odpadů je povinen vést průběžnou evidenci o odpadech a způsobech jejich nakládání - zákon č. 185/2001 Sb. - § 16 a 39.

Povolení k nakládání s nebezpečným odpadem

Původce, dále i přepravce a zpracovatel nebezpečných odpadů musí mít písemný souhlas příslušného úřadu k nakládání s nebezpečnými odpady. Dále je nutné dodržovat zákon č. 477/2001Sb. o obalech – zejména pak prevenci vzniků obalů a obalových odpadů, jejich opětovnou využitelnost a

recyklovatelnost. Zhotovitel musí dodržovat ustanovení zákona č. 356/2003 Sb. o chemických látkách a chemických přípravcích a zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví. Pokud se nakládá s látkami chemickými a přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické, musí mít toto nakládání zhotovitel zabezpečeno osobou odborně způsobilou.

2.3 Ochrana vodního hospodářství

Pracovníci zhotovitele nesmí ohrožovat jakost nebo nezávadnost vod, narušovat životní prostředí, zhoršovat odtokové poměry, poškozovat břehy - dle zákona č. 254/2001 Sb. - § 6 vodního zákona. Je potřeba, aby se zhotovitel s technikou pohyboval ohleduplně, neporušoval vodoteče, zabraňoval únikům a úkapům pohonných hmot, olejů a chemikálií, náležitě s nimi manipuloval a skladoval je podle platných předpisů.

2.4 Ochrana ovzduší

Zhotovitel je povinen dodržovat s vozidly předepsanou rychlost v areálu stavby, nevířit nadměrně prach, případně zajistit zkrápění příliš prašného povrchu. Na stavbě je rovněž zakázáno spalovat odpad a materiály za jakýmkoliv účelem – dle zákona č. 86/2002 Sb. o ochraně ovzduší.

2.5 Ochrana zeleně

Zhotovitel stavby je povinen přijmout na stavbě taková opatření, aby nedocházelo k poškozování a ničení dřevin – zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. To platí zejména pro zachování vzrostlé zeleně – její obednění – jak je stanoveno v projektové dokumentaci stavby, v úředním povolení stavby nebo ve vyjádřeních orgánů ochrany přírody. Fyzické i právnické osoby jsou povinny při provádění stavebních prací, při vodohospodářských úpravách popř. v dopravě postupovat tak, aby nedocházelo k nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů, nebo ničení jejich biotopů – dle zákona č. 114/1992 Sb. - §5. Stavební manažer může zavést a vyžadovat další opatření na ochranu životního prostředí, zaměřené na snížení nežádoucích dopadů na životní prostředí podle konkrétních podmínek stavby.

3. Odpovědnosti a pravomoci na úseku BOZP

Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, které zastávají. Mezi tuto povinnost spadá i prokazatelné seznámení zaměstnanců a zhotovitelů s plánem BOZP.

Pracovníci na staveništi jsou povinni řídit se pokyny vedoucích zaměstnanců, koordinátora BOZP, osob zajišťujících technický dozor investora a dalších osob investora zastupujících.

Vymezení základních pravidel spolupráce zadavatele stavebních prací, koordinátora a zhotovitelů při zajišťování BOZP v rámci realizace stavby.

Povinnosti zhotovitele vůči koordinátorovi

- nejpozději do 8 dnů před zahájením prací na staveništi doložit, že informoval koordinátora o rizicích vznikajících při pracovních nebo technologických postupech, které zvolil,
- poskytovat koordinátorovi součinnost potřebnou pro plnění jeho úkolů po celou dobu svého zapojení do přípravy a realizace stavby,
- včas mu předávat informace a podklady potřebné pro zhotovení plánu a jeho změny,
- brát v úvahu podněty a pokyny koordinátora,
- zúčastňovat se zpracování plánu, tento plán dodržovat,
- zúčastňovat se kontrolních dnů a postupovat podle dohodnutých opatření, a to v rozsahu, způsobem a ve lhůtách uvedených v plánu.

Zadavatel stavby je povinen koordinátorovi

- předat veškeré podklady a informace pro jeho činnost,
- předat informace o fyzických osobách, které se mohou s jeho vědomím zdržovat na staveništi,
- poskytovat mu potřebnou součinnost a zavázat všechny zhotovitele stavby, popřípadě jiné osoby k součinnosti s koordinátorem po celou dobu přípravy a realizace stavby.

Všechny osoby na stavbě jsou vůči koordinátorovi povinny

- řídit se jeho pokyny a dbát jeho nařízení
- účastnit se kontrolních dnů BOZP a prohlídek stavby pokud k tomu byly koordinátorem vyzvány
- spolupracovat na zjištěných závadách v oblasti BOZP

Koordinátor by měl fungovat při přípravě a realizaci většiny staveb,

Zejména se jedná o povinnosti vyplývající ze zákona č. 309/2006 Sb. a Nařízení vlády č. 591/2006 Sb.

- zajistí a zpracuje pro stavebníka údaje do „Oznámení o zahájení prací“ s náležitostmi stanovenými nařízením vlády č. 591/2006 Sb. a doručí jej jeho jménem orgánu státního odborného dozoru – místně příslušné Inspekci práce.
- z pověření stavebníka vyvěšuje, tedy zveřejňuje příslušné Oznámení na viditelném místě u vstupu na staveniště.
- seznámí se s projektovou dokumentací stavby
- v přípravné fázi zejména s dokumentací pro stavební řízení (případně územní rozhodnutí), měl by se osobně setkat a konzultovat otázky bezpečné práce, ale i provozu stavby po jejím dokončení, s nositelem projekční zakázky, tj. s architektem nebo stavebním inženýrem.
- případně na to projektanta i zhotovitele stavby včas upozornit - že v konkrétním případě se může v oblasti bezpečné práce v přípravě, provádění, provozu a užívání stavby učinit případně něco navíc či lépe a že souběžné nebo následné provádění stavebních prací je nutno dle vypracovávaného Plánu BOZP na konkrétní stavbu zkoordinovat tak, aby nebezpečí a rizika byla vyloučena, případně minimalizována.
- připravuje a zpracovává jako součást projektové dokumentace pro ohlášení nebo stavební povolení je „Plán bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi“ (dále jen „Plán“), který musí přizpůsobit druhu a velikosti stavebního díla tak, aby vyhovoval potřebám zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce. Při zpracování tohoto Plánu koordinátor nenahrazuje v žádném případě práci odpovědného pracovníka zhotovitele stavby (bezpečnostního technika nebo manažera) v zákonných povinnostech zabezpečit stavbu z hlediska bezpečné práce, příslušných proškolení, osobních ochranných pomůcek atp. Plán charakterizuje nutná koordináční opatření BOZP při souběžné nebo následné práci v čase i ve způsobu provedení., Bývá mnohdy pro přehlednost zpracováván barevně, konkretizuje jednotlivé stavební práce z hlediska možnosti výskytu rizik, může navrhnout vhodnější bezpečnostní řešení pro zabezpečení jednotlivých druhů prací atp. O Plánu a v něm navrhovaných a pojmenovaných opatřeních je včas informována již dříve stavebníkem nebo koordinátorem kontaktovaná odpovědná osoba zhotovitele stavby.
- Má právo vyžadovat poskytnutí podkladů pro svoji práci a má právo vyžadovat součinnost.
- Má právo doporučovat, má právo koordinovat bezpečnou práci, má právo dávat podněty a upozornění, má právo informovat příslušné odpovědné osoby zhotovitele stavby a stavebníka a dohlížet na bezpečný způsob provádění stavebních prací.
- Koordinátor má v souladu s novým stavebním zákonem právo zápisu do stavebního deníku.

4. Zajištění BOZP na staveništi

Každý pracovník, který se podílí na přípravě, organizaci, řízení a provádění stavebních prací, musí mít potřebné znalosti k zajištění bezpečnosti práce. Zhotovitel stavebních prací je povinen tyto pracovníky vyškolit, nebo zajistit jejich vyškolení, z předpisů k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení, popřípadě prakticky zaučit, a to v rozsahu potřebném pro výkon jejich práce. Současně je jeho povinností ověřit jejich znalosti.

4.1 Obecné požadavky bezpečnosti práce na stavbě

Při realizaci stavby platí v plném rozsahu právní předpisy v oblasti bezpečnosti práce a ostatní předpisy, které s BOZP souvisí. Při vlastní realizaci se použijí právní předpisy, které upravují danou oblast.

V průběhu realizace stavby se zhotovitel dále řídí požadavky bezpečnosti práce obsaženými v technologických postupech, pracovních postupech jednotlivých prací, návodem výrobců a vlastními řídicími dokumenty v oblasti bezpečnosti práce.

4.2 Obecné povinnosti kladené na zaměstnance stavby z hlediska bezpečnosti práce:

- počínat si při práci tak, aby neohrozil zdraví své ani spolupracovníků, dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a předepsané pracovní postupy.
- při práci vždy myslet na bezpečnost svého jednání a nepřeceňovat své schopnosti
- neprovádět práce, pro které nejsou poučení ani vyškoleni, zejména práce, které vyžadují zvláštní odbornou kvalifikaci (svářeč, jeřábník, vazač apod.)
- dodržovat pořádek na pracovišti a komunikacích na stavbě
- každý úraz si dát řádně ošetřit a ihned jej hlásit nejbližší nadřízenému
- při zjištění nedostatků v oblasti BOZP, které zaměstnanec nemůže sám odstranit, informovat o nich bezodkladně nadřízeného
- používat při práci ochranná zařízení a předepsané osobní ochranné pracovní prostředky, neodstraňovat je za provozu
- dodržovat protipožární opatření (při svařování, práci s otevřeným ohněm nebo tam, kde dochází k odletu žhavých pilin, mít na pracovišti hasící přístroj)
- ochraňovat životní prostředí
- řídit se dopravními značkami a bezpečnostními tabulkami, které jsou na staveništi umístěny a uposlechnout varovných signálů a smluvených znamení
- podrobit se na pokyn zaměstnance stanoveného v pracovním řádu zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek

4.3 Pohyb zaměstnanců a osob na staveništi

Pohyb pracovníků musí být řešen tak, aby byly dodrženy potřebné šířky a výšky průchozích profilů. Zejména je třeba dodržet:

- minimální šířka přístupové cesty na pracoviště je 0,75m, v případě oboustranného provozu 1,50m
- podchodné výšky musí být minimálně 2,10m, výjimečně 1,80m při zabezpečení snížených míst
- pro dopravu vozidel a strojů je dostatečným průjezdným profilem takový, který je o 30 cm větší než rozměry dopravního prostředku včetně nákladu

Všechny překážky v komunikacích musí být řádně označeny, pokud jsou vyšší než 10 cm pak opatřeny vhodným přechodem nebo přejezdem. Jakékoliv otvory (je-li kratší rozměr větší než 25 cm) a jámy v komunikacích nebo na pracovištích musí být zakryty poklopem nebo ohrazeny. Poklop musí mít odpovídající únosnost a nesmí být lehce odstranitelný. Přístupové trasy musí být osvětleny, do neosvětlených prostorů je zakázáno vstupovat. Osvětlení na stavbě bude zajištěno bezpečným nízkonapětovým rozvodem 24V.

ZDRAVÍ OHROŽUJÍCÍ RIZIKA

Pád osoby na rovině. Zachycení osoby o překážku. Propíchnutí chodidla hřebíkem. Pád do výkopu. Uklouznutí osoby na terénu. Chybné našlápnutí na schodišťový stupeň. Obsluha je povinná řádně používat přidělené osobní ochranné pracovní prostředky.

4.4 Zemní práce

Na stavbě budou probíhat zemní práce při realizaci základů výtahové šachty a bezbariérových ramp. Tyto činnosti budou prováděny ručně. Všechny tyto činnosti musí probíhat za dodržení podmínek uvedených v příloze č.3 v NV 591/2006 Sb. jakož i dalších předpisů týkajících se bezpečnosti práce a ochrany zdraví.

Před zahájením zemních prací musí být určeno:

- rozmístění stavebních výkopů a jam a jejich rozměry,
- způsob těžení zeminy,
- zajištění stěn výkopů proti sesutí,

Pracoviště musí být ohrazeno nebo jinak zabezpečeno proti vstupu nepovolaných osob.

- Nepoužívaná místa, kde hrozí nebezpečí pádu osob, musí být ohrazena nebo jinak zabezpečena.
- Pracoviště musí být po dobu provozu udržováno ve stavu, který neohrožuje bezpečnost a zdraví osob.
- Osoby musí být dostatečně chráněny před nebezpečím úrazu elektrickým proudem.
- Práce musí být přerušena, jakmile by její další pokračování vedlo k ohrožení životů nebo zdraví osob na staveništi nebo v jeho okolí.
- S druhy jednotlivých vedení, jejich trasami, hloubkou uložení, s jejich ochrannými pásmy a podmínkami provádění zemních prací v těchto pásmech musí být před zahájením prací prokazatelně seznámeny všechny osoby, které budou zemní práce provádět.
- Výkopy v zastavěném území, na veřejných prostranstvích a v uzavřených objektech, kde probíhají současně i jiné činnosti, musí být zakryty nebo jejich okraje, kde hrozí nebezpečí pádu osob do výkopu, musí být zajištěny zábradlím.
- Pro osoby pracující ve výkopech musí být zřízen bezpečný sestup a výstup pomocí žebříků, schodů nebo šikmých ramp.
- Použití strojů nebo pneumatického a elektrického nářadí v blízkosti podzemního vedení, staveb nebo zařízení technického vybavení musí zhotovitel projednat s provozovatelem nebo vlastníkem tohoto zařízení.
- Při provádění výkopových prací, při nichž jsou dotčena podzemní vedení musí být tato náležitě zajištěna.
- Obnažená potrubní vedení ve stěně výkopu musí být ihned zajištěna proti průhybu, vybočení nebo rozpojení.
- Mechanické zhutňování zeminy pomocí válců, pěchů nebo jiných zhutňovacích prostředků musí být prováděno tak, aby nedošlo k ohrožení stability stěn výkopů ani sousedních staveb.
- Při ručním odstraňování pažení stěn výkopu se musí postupovat zespodu za současného zasypávání odpaženého výkopu.
- Hrozí-li při přepažování nebo odstraňování pažení nebezpečí sesutí stěn výkopu nebo poškození staveb v jeho blízkosti, musí být pažení ponecháno v potřebné výšce ve výkopu.

ZDRAVÍ OHROŽUJÍCÍ RIZIKA

Pád břemene. Pád z výšky nebo do hloubky. Zасыpání zeminou s následným udušením.

OSOBNÍ OCHRANNÉ PRACOVNÍ PROSTŘEDKY

Obsluha je povinná řádně používat přidělené osobní ochranné pracovní prostředky.

4.5 Práce ve výškách a nad volnou hloubkou

Práce ve výškách patří mezi nejrizikovější činnosti na stavbě. Je proto nutné, se bezpodmínečně řídit

všemi předpisy v oblasti bezpečnosti práce, zejména pak NV 362/2005 Sb. Na stavbě budou probíhat práce ve výškách při výstavbě výtahové šachty, instalaci výtahu, úpravě okolních střech a činnostech s tím souvisejících.

Za práci ve výšce a nad volnou hloubkou se považuje práce a pohyb pracovníka, při kterém je ohrožen pádem z výšky, do hloubky, propadnutím nebo sesutím. Jedná se o libovolnou, jakoukoliv výšku, kdy pracoviště či komunikace převyšuje okolní prostranství a případným pádem hrozí nebezpečí poškození zdraví.

Z těchto důvodů je nutné zajišťovat ochranu pracovníků proti pádu. Do výškového rozdílu 1,5 m způsob zabezpečení není stanoven (pokud se nejedná o činnosti nad vodou nebo jinými látkami), každá práce či pohyb pracovníka v této úrovni však vyžaduje náležitou pozornost. Jako vyvýšená místa pro práci se však nesmí používat vratkých předmětů nedostatečných rozměrů anebo takových, které nejsou k tomuto účelu určeny.

Ochrana proti pádu z výšky na 1,5 m musí být zajišťována buď kolektivním, nebo osobním zajištěním. Při kolektivním zajištění se vždy jedná o technický způsob zabezpečení pomocí ochranných a zachytných konstrukcí (ochranné zábradlí, ochranné ohrazení, lešení, poklopy, sítě, apod.). Tento způsob ochrany proti pádu z výšky je vždy upřednostňován, a pokud by ho nebylo možno provést nebo jeho zřízení by bylo příliš nákladné či zdlouhavé s ohledem na krátkodobost a jednoduchost následných prací, musí se použít osobní zajištění pracovníků pomocí POZ (měl by to být vždy zachycovací postroj s kombinací dalších prvků do "systému zachycení pádu"). Pracovníci musí být po celou dobu, kdy budou práci ve výškách provádět, chráněni některým z výše uvedených způsobů.

Každé pracoviště, kde hrozí nebezpečí pádu z větší výšky než 1,5 m a kde je možno použít technický způsob řešení, musí být na nebezpečných místech chráněno ochranným zábradlím minimální výšky 1,1 m – do 2 m výšky jednotýčovým, nad 2 m dvoutýčovým zábradlím. K místům, kde se pracuje a jejichž volné okraje nejsou zajištěny proti pádu z výšky, musí být zamezen přístup technickými zábranami (jednotýčové zábradlí, lano, apod. – nestačí tabulka se zákazem vstupu), umístěnými minimálně 1,5 m od hrany pádu ve výši 1,1 m.

Pokud je stanoven způsob zabezpečení pomocí POZ (povinnost zpracovatele technologického nebo pracovního postupu), musí být pracovník seznámen s místem a návodem jeho použití a POZ musí být vždy před použitím vizuálně prohlédnutý.

POZ, které dělíme na pracovní polohovací prostředky a prostředky k zachycení pádu, musí být pravidelně prohlíženy a jednou za 12 měsíců přezkoušeny u osoby oprávněné výrobcem, případně podle požadavku výrobce seřizeny, pokud zvláštní předpisy nestanoví jinak anebo došlo-li k mimořádné události (zachycení pádu pracovníka, apod.) S výjimkou úprav povolených výrobcem v návodu k použití nebo technických podmínkách se nesmí na POZ provádět žádné úpravy nebo změny, ani zasahovat do jeho funkce, konstrukce nebo systému.

Práce, při které má pracovník použít POZ k zachycení pádu, se považuje za práci v ohroženém prostoru. Místo upevnění (ukotvení) prostředku k zachycení pádu musí odolat ve směru možného pádu minimální statické síle 15 kN. Pod místem upevnění (ukotvení) musí být dostatečný volný prostor pro zabezpečení zachycení případného pádu pracovníka. Zachycovací postroj musí být s místem upevnění (ukotvení) spojen samostatným spojovacím prostředkem.

Při použití polohovacího prostředku musí být pracovní polohovací prostředek seřízen tak, že volný pád je omezen na nejvíce 0,5 m. V místech, kde je pracovník ohrožen pádem z výšky, do hloubky nebo propadnutím, může být použit jen zachycovací postroj s vhodným prostředkem tlumení energie pádu, například s tlumičem pádu, zachycovačem pádu nebo prostředkem pro dynamický způsob jištění pracovníka. Výška volného pádu musí být co nejmenší, nejvíce však 4 m. Po celou dobu práce ve výšce, a to i při přesunu na jiné místo, musí být pracovník zabezpečen POZ.

Zajištění pod místem práce ve výšce a v jeho okolí.

Ohrožený prostor musí mít šířku od volného okraje pracoviště nejméně:

- a) 1,5 m při práci ve výšce od 3 m do 10 m,
- b) 2 m při práci ve výšce nad 10 m do 20 m,

Šířka ohroženého prostoru se vytyčuje od paty svislice, která prochází vnější hranou volného okraje pracoviště ve výšce.

Přerušení práce ve výškách

Při nepříznivé povětrnostní situaci je zaměstnavatel povinen zajistit přerušení prací. Za nepříznivou povětrnostní situaci, která výrazně zvyšuje nebezpečí pádu nebo sklouznutí, se při pracích ve výškách považuje:

- a) bouře, déšť, sněžení nebo tvoření námrazy,
- b) čerstvý vítr o rychlosti nad 8 m.s^{-1} (síla větru 5 stupňů Bf) při práci na zavěšených pracovních plošinách, pojízdných lešeních, žebřících nad 5 m výšky práce a při použití závěsu na laně u pracovních polohovacích systémů; v ostatních případech silný vítr o rychlosti nad 11 m.s^{-1} (síla větru 6 stupňů Bf),
- c) dohlednost v místě práce menší než 30 m,
- d) teplota prostředí během provádění prací nižší než $-10 \text{ }^{\circ}\text{C}$.

ZDRAVÍ OHROŽUJÍCÍ RIZIKA

Pád s výšky. Pád pracovníka při výstupu a sestupu. Pád z vratkých konstrukcí. Propadnutí a pád otvory. Pád předmětu z výšky.

ZVLÁŠT OHROŽENÉ ČÁSTI TĚLA

Hlava. Celé tělo, zejména páteř.

4.6 Dočasné konstrukce pro práce ve výškách – lešení

K zabránění, respektive snížení rizika (pracovní úrazy, havárie s veřejným ohrožením) je nutné respektovat zejména tyto základní bezpečnostní požadavky:

Dokumentace, technická bezpečnost konstrukce

Konstrukce každého lešení musí být technicky dokumentována. Samostatná dokumentace (projekt, statický výpočet) se nevyžaduje, jestliže konstrukční uspořádání i ostatní potřebné údaje zcela jasně (popis, nákres) vyplývají z technických norem, případně technických podmínek (návodu) výrobce, a jedná se tudíž o konstrukce normalizované.

Konstrukce každého lešení musí být navržena a provedena tak, aby tvořila prostorově tuhý celek, zajištěný proti lokálnímu i celkovému vybočení, proti překlopení nebo proti posunutí. Prostorové tuhosti a stability konstrukce lešení se dosahuje zpravidla systémem úhlopříčného ztužení ve třech vzájemných kolmých rovinách kotvením nebo vzepřením, případně opěrnými příhradovými pilíři.

U konstrukcí pojízdných a volně stojících lešení se jejich stabilita zajišťuje vhodnou volbou rozměrů základny v poměru k výšce lešení nebo použitím přídatné zátěže v dolní části lešení, případně zvětšením rozměrů základny pomocí stabilizátorů.

Konstrukce lešení se kotví do pevných částí objektu nebo konstrukce, která má sama dostatečnou stabilitu, popř. do země pomocí kotevních lan a šikmých vzpěr (vzepření). Kotvení, ev. vzepření, se provádí zpravidla rovnoměrně po celé ploše lešení ve styčnicích, především v uzlech křížení úhlopříčného podélného ztužení tak, aby se zamezilo výkyvům, deformacím lešení nebo jeho konstrukčních součástí. Únosnost kotvení při použití kotev osazených do zdiva nebo podobné konstrukce ověřuje v provozních podmínkách montážní firma. Konstrukce kotev a kotvení normalizovaných pracovních lešení musí při zkoušce přenést osovou tíhu v tlaku i tahu minimálně 2

kN.

Je-li lešeňová konstrukce (např. řadové lešení v zastavěné části obce) opatřena z vnější pohledové strany síťovinou nebo plachtovinou, musí být posouzena na působení větrem. V provozních podmínkách se zpravidla zhušťuje systém kotvení u sítí na dvojnásobek, u plachet (neprodyšných) na čtyřnásobek běžného počtu kotev.

Montáž (demontáž) lešení – výběr pracovníků pro práce ve výškách

Pro montáž, demontáž a přemísťování lešení musí být předem určen technologický postup. Při montáži musí být každá součást konstrukce odborně prohlédnuta (nutnost splnění vlastností dle ČSN) a při následném osazení na místo určení ihned připevněna. Současně s postupem montáže musí být zajišťována prostorová tuhost a stabilita konstrukce, jakož i vybavení a vystrojení všemi doplňkovými součástmi (zábradlí, podlahy, výstupy, apod.) v jednotlivých postupových úrovních (patrech). Při demontáži (opačný postup, než byla prováděna montáž), musí být v každé fázi zajištěna stabilita a tuhost zbytku demontované konstrukce, přičemž platí zákaz shazování součástí lešení. Nutno zdůraznit, že zejména při shazování lešenových podlážek dochází k jejich znehodnocení. Jejich oprava se zpravidla neprovádí, poškozené dílce se bez řádné kontroly opětovně používají a po osazení vytvářejí nebezpečný stav podlah ve výšce u dalších konstrukcí na jiných pracovištích.

Při montáži a demontáži lešení musí pracovníci používat přidělené OOPP, zvláště ochranné přilby a vhodné prostředky osobního zabezpečení (zachycovací postroj, apod.). Vzniknou-li nepříznivé podmínky, například menší dohlednost než 30 m, větší síla větru než 8 m/s, námraza, bouřka atd., musí být práce přerušena.

Montáž a demontáž lešení mohou provádět pouze pracovníci s odpovídající kvalifikací, tj. odbornou způsobilostí, doloženou lešenářským průkazem a způsobilostí zdravotní, posouzenou lékařskou prohlídkou. Ověřování znalostí lešenářů musí být prováděno instruktorem lešenářské techniky nejméně jednou za 12 měsíců, periodické lékařské prohlídky pro práce ve výškách musí být opakovány jednou za 3 roky, přičemž u pracovníků mladších 21 let a starších 50 let jednou za rok. Lešenářské práce provádí pracovní skupiny, v nichž musí být vždy určen vedoucí čety, který je na daném pracovišti osobou odpovědnou za dodržování pracovního a technologického postupu.

Konstrukční požadavky na lešení

Konstrukční výška patra lešení je zpravidla u lešení lehkých 2 m, aby podchodová (světlá) výška patra lešení, měřená mezi podlahou a příčником, který nese horní podlahu, nebo mezi podlahou a vodorovným úhlopříčným ztužením, byla nejméně 1,75 m. Podchodová výška měřená mezi podlahami musí být nejméně 1,9 m. U průmyslových lešení lze místně snížit podchozí výšku až na 1,5 m za předpokladu, že všichni pracovníci na lešení používají ochrannou přilbu.

Šířka podlahy pracovních lešení je nejméně 60 cm, zpravidla je však podstatně větší z důvodu nutnosti zajištění bezpečného pracovního a komunikačního prostoru na lešení. Jednotlivé konstrukční prvky podlah lešení (prkna, fošny, dílce) musí být zajištěny proti posunutí nebo pootočení a osazeny na sraz tak, aby podlaha byla co nejvíce těsná. Mezery mezi podlahovými prvky, fošnami nebo dílci, smějí být nejvýše 2,5 cm, výjimečně 6 cm v místech svislých nosných prvků. Podlahy mají mít rovný povrch s max. výstupky do 3 cm, u nároží lešení do 5 cm. Větší nerovnosti se musí vyrovnat klínem ve sklonu nejvýše 1:6. Nejmenší tloušťka prken používaných na podlahovou konstrukci je 2,4 cm. Přednostně mají být používány podlahové dílce (typ X, Y, Z, V) s přípustnou tolerancí +/- 1 cm pro celkové rozměry a +/- 0,5 cm pro vzdálenost příčných svlaků.

Volné okraje pracovních podlah lešení se opatřují zábradlím, upevněným na vnitřní straně sloupků nebo jiných opor. Při výšce pracovní podlahy nad přilehlým okolím od 1,5 do 2 m může být zábradlí jednotyčové, při výšce nad 2 m musí být zábradlí dvoutyčové nebo jednotyčové doplněné sítí. Při podlaze se zpravidla z vnitřní strany osazuje zářezka na ochranu osob pod lešením před ohrožením padajícím materiálem nebo předměty. Výška zábradlí je nejméně 1,1 m, u zářezky 15 cm. Zábradlí u vnitřních okrajů pracovních podlah se nemusí provádět, pokud mezera mezi podlahou a přilehlou stěnou není širší než 25 cm.

Přístup pracovníků na podlahy lešení se zpravidla zajišťuje pomocí výstupových žebříků. Výstupy do jednotlivých pater lešení nesmějí být nad sebou a nelze je provádět průběžně přes dvě a více pater. Žebříky musí přesahovat horní podlahu nejméně o 1,1 m (mimo lešení dílcová, u kterých jsou otvory v podlaze umožňující výstup nebo sestup chráněny automatickým poklopem), jejich osazení musí být zabezpečeno proti zvrácení, sesmeknutí apod. Otvory v podlaze, umožňující výstup nebo sestup po žebřících, musí mít rozměry nejméně 50 x 60 cm. Přistavených žebříků se smí používat jen u lešení, která jsou vyšší než 5 m.

Prostor potřebný pro stavbu lešení, včetně nutné plochy pro skladování a manipulaci se součástmi lešení, musí být řádně připraven, tj. vyklizen, odvodněn, urovnán, zpevněn a zabezpečen proti případnému ohrožení (např. nadzemní rozvod el. proudu). V montážním prostoru se mohou provádět pouze práce a činnosti, které souvisí se stavbou, provozem a funkcí lešení. Prostranství kolem lešení ohrožené jejich provozem (v průběhu montáže, užívání lešení, demontáže) musí být chráněno buď vyloučením provozu, nebo ohrazením (jednotyčovým zábradlím), případně záchytnou stříškou. Šířka chráněného prostoru se zvětšuje ve vztahu k výšce přilehlého lešení (1,5 m a více). Podchodné výšky pro chodce u lešení musí být minimálně 2,1 m, ochrana komunikací s průjezdem vozidel je záchytnou stříškou s minimální podjezdnou výškou 4,2 m.

Používání, provoz, prohlídky lešení

Provoz na lešení smí být zahájen až po jeho úplném dokončení, vybavení a vystrojení podle dokumentace, tj. projektu, nebo (a to zpravidla) ve smyslu požadavků technických norem (ČSN 73 8101 a ČSN přidružených, příp. návodů výrobce). Před zahájením provozu musí být lešení předáno a převzato. Akt předání a převzetí se uskutečňuje odbornou prohlídkou a výsledek musí být dokladován zápisem do stavebního deníku nebo jiného provozního dokladu.

Lešení se smějí používat pouze k účelům, pro které byla projektována, předána a převzata do provozu. Při změněném způsobu užívání, který by mohl mít za následek snížení statické, funkční nebo pracovní bezpečnosti, se konstrukce lešení musí z uvedených hledisek přehodnotit a v případě nutnosti v potřebném rozsahu upravit. Konstrukce lešení musí být stále udržovány tak, aby mohly bezpečně plnit funkci, pro kterou byly zřízeny.

Lešeňová konstrukce musí být pravidelně každý měsíc odborně prohlédnuta. Tento interval se zkracuje na 14 dnů u lešení speciálních (pojízdná, zavěšená) nebo u konstrukcí vystavených účinkům okolí (vibrace, apod.) Po mimořádných událostech (vichřice, bouře) se odborná prohlídka lešení provádí ihned. Mimo tyto kontroly se provádí zběžná prohlídka denně, vždy před zahájením práce. Zjištěné závady u všech prohlídek musí být neprodleně odstraněny.

Další bezpečnostní požadavky

Všechny konstrukce pro práce ve výškách lze předat do užívání jen po jejich úplném dokončení a vybavení. O předání a převzetí konstrukce do užívání se provede zápis do stavebního deníku nebo do jiného provozního dokladu.

Zápis do stavebního deníku nebo do jiného provozního dokladu se nevyžaduje u normalizovaných nebo typizovaných lehkých pracovních lešení stabilních o výšce pracovní podlahy do 1,5 m.

Pro výstup a sestup mezi podlahami lešení lze použít i dřevěné sbíjené žebříky o největší délce 3,5 m s příčlemi vsazenými do zdvojených postranic, technicky dokumentované typovým výkresem a výpočtem.

ZDRAVÍ OHROŽUJÍCÍ RIZIKA

Pád z výšky. Pád a zřícení lešení. Propadnutí a pád nebezpečnými otvory. Pád předmětu z lešení na osobu.

ZVLÁŠT OHROŽENÉ ČÁSTI TĚLA

Hlava. Celé tělo, zejména páteř.

4.7 Práce na žebřících

- Na žebříku mohou být prováděny jen krátkodobé, fyzicky nenáročné práce při použití ručního nářadí.
- Po žebříku mohou být vynášena nebo snášena jen břemena o hmotnosti do 15 kg.
- Po žebříku nesmí vystupovat, sestupovat ani na něm pracovat současně více než jedna osoba.
- Na žebříku smí zaměstnanec pracovat jen stojí-li chodidly nejméně 0,8 m pod horním koncem opěrného žebříku nebo 0,5 m pod horním koncem dvojitého žebříku.
- Při výstupu, sestupu a práci na žebříku musí být pracovník obrácen obličejem k žebříku a v každém okamžiku musí mít možnost bezpečného uchopení a spolehlivou oporu.
- Pro upevnění nářadí (např. klíčů, šroubováků, kladívka apod.) nebo uložení drobného materiálu (např. hřebíků, šroubů apod.), musí pracovník použít vhodnou výstroj nebo k tomu upravený pracovní oděv.
- Žebříky používané pro výstup nebo sestup musí svým horním koncem přesahovat výstupní či nástupní plošinu nejméně o 1,1 m, přičemž tento přesah může být nahrazen pevnými madly nebo pevnou částí konstrukce, za kterou se může pracovník spolehlivě přidržet.
- Sklon žebříku nesmí být menší než 2,5 : 1.
- Žebřík musí být postaven tak, aby byla zajištěna jeho stabilita. Přenosný žebřík musí být postaven na stabilním, pevném, dostatečně velkém, nepohyblivém podkladu.
- Zaměstnavatel musí zajistit provádění prohlídek žebříků v souladu s návodem na jejich používání.
- Je zakázáno provádět na žebříku práce, při nichž se používá nebezpečných nástrojů nebo nářadí jako např. přenosných řetězových pil, ručního pneumatického nářadí apod.
- Je zakázáno používat žebřík jako přechodový můstek, pokud není výrobcem k takovému použití určen.
- Je zakázáno používat žebříky s uvolněným kováním, poškozenými příčlemi nebo štěriny.
- Je zakázáno shazovat se žebříků předměty a materiál, není-li možné předpokládat jejich dopad na bezpečné místo, nebo jestliže by tyto mohly strhnout pracovníka s výšky.
- Je zakázáno provádět práce na žebříku za nepříznivé povětrnostní situace, kdy může být ohrožena bezpečnost nebo zdraví zaměstnance.

ZDRAVÍ OHROŽUJÍCÍ RIZIKA

Zvrácení a pád z výšky. Pád osoby ze žebříku. Přiražení končetiny mezi příčle. Prasknutí, zlomení příčle. Kontakt a náraz na žebřík. Rozjetí postranic a pád dvojitého žebříku. Podjetí dvojitého žebříku.

ZVLÁŠT OHROŽENÉ ČÁSTI TĚLA

Hlava. Celé tělo, zejména páteř.

4.8 Manipulace s těžkými břemeny

Na stavbě budou probíhat práce spojené s montáží a demontáží těžkých konstrukčních dílců. Protože u této činnosti existuje vysoké riziko vzniku těžkého a smrtelného úrazu, je potřeba dbát v maximální míře všech předpisů bezpečnosti práce.

Při montáži jakékoliv konstrukce (ocelové, betonové, apod.) musí být vždy věnována náležitá pozornost zpracování technologického postupu montáže (u jednoduchých, drobných montáží stačí stanovení pracovního postupu), zajištění odborné a zdravotní způsobilosti montážních pracovníků, řádnému předání a převzetí montážního pracoviště s vymezením dohodnutých zásad, zabezpečení všech technických požadavků pro montáž (montážní a bezpečnostní přípravy a pomůcky, vázací prostředky, konstrukce pro práce ve výškách).

Manipulace s montážními dílci se zpravidla zabezpečuje vhodným zdvihacím zařízením a odpovídajícími vázacími prostředky. Při montáži musí být splněny požadavky pro bezpečné uvázání a přemístění dílce a jeho následné usazení.

Je zakázáno uvazovat a zvedat břemena zasypaná, přimrzlá, upevněná. Před vlastním zdvihem se musí zkontrolovat jejich uvázání, v průběhu přemístění na místo osazení musí být transport řízen a usměrňován dohodnutým způsobem mezi vazačem, jeřábníkem a montážníkem. Uvolnění dílce

z vázacího prostředku na montážním pracovišti je možné jen tehdy, je-li bezpečně zajištěn montážními přípravky.

Pokračovat v dalším postupu prací lze pouze po konečném upevnění dílce dle technologického postupu (svařování, šroubování, betonování, apod.). Při montážní práci ve výšce se zakazuje montáž a pohyb pracovníků po konstrukci bez zajištění proti pádu.

5. Požadavky na zajištění staveniště, vstup osob na staveniště, jejich evidence vjezd na staveniště a ostraha staveniště

Stavba musí být zabezpečena proti vstupu nepovolaných osob. Staveniště musí být oploceno do výšky nejméně 1,8m. Staveniště se nachází částečně v oploceném areálu kina. V průběhu stavebních prací bude část zpevněné plochy u plánované přístavby bezbariérových ramp a úpravy hlavního vstupu provizorně oplocena a opatřena uzamykatelnou bránou pro vstup a vjezd na staveniště.

Na všech přístupových komunikacích, které ke staveništi vedou, musí být bezpečnostní značkou vyznačen zákaz vstupu nepovolaným osobám.

Zhotovitel je dle §3 zákona 309/2006 Sb. **povinen** vést evidenci přítomnosti zaměstnanců a dalších fyzických osob na staveništi, které mu bylo předáno.

Zhotovitel je povinen prokazatelně seznámit každou novou osobu vstupující na jeho staveniště s riziky, které mohou ohrozit její život nebo zdraví.

Návštěvy se mohou po staveništi pohybovat pouze v doprovodu pověřené osoby zhotovitele. Fotografování na stavbě je zakázáno, výjimky a povolení uděluje zadavatel (objednatel).

5.1 Provozní řád stavby

- Na stavbě je povinné používání ochranných přileb, reflexních vest (v případě možnosti kolize s vozidly nebo mechanizací) a bezpečné obuvi bez výjimky.
- Na stavbě je přísně zakázáno používat alkohol, drogy nebo jiné omamné látky. Každá osoba přistižená pod vlivem výše uvedených látek bude okamžitě vyloučena ze stavby.
- Pro práci ve výškách od 1,5 m musí být provedeno kolektivní opatření proti pádu (lešení, plošiny, mobilní lešení). Pokud tak nelze učinit, musí být pracovníci vybaveni postroji. Od výšky 3 m je povinnost používat postroje i v plošinách a mobilních lešeních.
- Kozová lešení jsou povolena pouze do výšky 1,5m pracovní plochy, ve větších výškách je nutno použít jiný druh lešení s dvoutyčovým zábradlím a zarážkou v pracovní ploše.
- Všechny otvory a jámy musí být zakryty stabilním poklopem nebo ohrazeny pevným dvou tyčovým zábradlím se zarážkou.
- Ostré hroty armovací výztuže musí být zabezpečeny plastovými váčky proti poranění.
- Všichni pracovníci musí být proškolení z technologického postupu (rizika BOZP a jejich eliminace)
- V areálu staveniště je přísný zákaz kouření.

5.2 Podmínky vstupu na staveniště

- Každý nový pracovník zhotovitele musí absolvovat vstupní školení BOZP na tuto stavbu (povinnost zhotovitele provést vlastní školení BOZP), dále musí zhotovitel doložit kopie dokladů o periodickém školení pracovníků, jejich způsobilosti pracovat ve stavebnictví (lékařské potvrzení, způsobilost pro práci ve výškách apod.), doložit kopie průkazů speciálních profesí – svářeč, vazač, jeřábník, strojník apod. Tyto doklady se budou archivovat v kanceláři ZH. Dále musí být každý pracovník na stavbě seznámen s tímto plánem BOZP a toto seznámení a proškolení musí být písemně podchyceno.

- Návštěvy služebního charakteru na stavbu se musí hlásit a evidovat u vedoucího stavby. Návštěva musí být vybavena přilbou, reflexní vestou a vhodnou obuví. Návštěva se na stavbě nesmí pohybovat osamoceně a nesmí na stavbě vykonávat žádnou fyzickou činnost.
- Pro svářečské práce a práce s plamenem je nutno mít písemné povolení vydané zástupcem zhotovitele a pro tyto činnosti musí mít zhotovitelé pohotovostní hasící přístroje včetně zajištění následné požární hlídky, která bude po stanovenou dobu vykonávat dohled nad pracovištěm po ukončení prací.
- Vedoucí pracovní čety vede písemnou evidenci přítomných pracovníků na stavbě a to v souladu s Nařízením vlády č. 101/2005 Sb. o požadavcích na pracoviště.
- Pracovníci, kteří nedodržují povinnosti BOZP, podmínky vstupu a jiné smluvní povinnosti zhotovitele budou pokutováni v souladu s tímto plánem BOZP a ze stavby budou vykázáni.
- Každý pracovní den musí být zhotovitelem na jeho pracovišti proveden důkladný úklid.
- Pracovníci, kteří budou poškozovat dopravní nebo bezpečnostní značení a únikové trasy přes stavbu budou okamžitě ze stavby vykázáni.
- Vstup na stavbu pod vlivem alkoholu, drog a jiných návykových látek, je přísně zakázán.
- Nejméně 10 dnů před zahájením pracovních činností zhotovitele odevzdá zástupce zhotovitele podrobný a kompletní technologický a pracovní postup na svou činnost. Práce je možno započít až po jejím schválení. Technologicko-pracovní postup musí obsahovat konkrétní kroky postupu stavebních činností, zdůraznění rizik při práci a jejich eliminace. S odsouhlaseným pracovním postupem musí být pracovníci zhotovitele písemně seznámeni.

5.3 Podmínky vjezdu na staveniště

- Vjezdy a výjezdy vozidel a mechanismů na stavbu a ze stavby se řídí podmínkami stanovenými investorem a správcem objektu, se kterými byl zhotovitel seznámen při předání staveniště nebo jinou formou. Na staveniště mohou vjíždět pouze vozidla uvedená níže v seznamu a pouze za předpokladu, že obsluha vozidla nebo mechanismu bude prokazatelně seznámena s tímto plánem.
- Je zakázáno používat jakkoliv poškozenou nebo technicky nezpůsobilou stavební techniku.
- Parkování vozidel na staveništi je povoleno pouze v prostoru k tomu určeném. Tento bude vždy stanoven po dohodě se ZH s ohledem na průběh stavebních prací.
- Činnost dopravních prostředků a mechanismů přesahující rámec vyhrazeného staveniště je vždy na odpovědnosti pracovníků, kteří řidiče nebo strojníka na tyto práce vyslali za podmínky, že řidič nebo strojník neporuší dopravní předpisy, předpisy bezpečnosti práce, PO a ochranu životního prostředí.
- Přístupové cesty znečištěné dopravními mechanismy musí být neprodleně očištěny.
- Skladovat materiál je povoleno pouze na předem určených místech a za podmínek stanovených výrobcem materiálu.
- V areálu stavby platí pravidla silničního provozu jako na veřejných komunikacích. Maximální rychlost vozidel na staveništi je 20 km/hod a dle místních podmínek (např. průjezd prostorem s velkým pohybem osob apod.) až 5 km/hod. K dodržení bezpečného pohybu zaměstnanců na staveništi je nutné, aby byly vnitrostaveništní komunikace uvažovány a navrženy v projektové dokumentaci. Zejména je důležité oddělit komunikace pro pěší od komunikací pro vozidla. Křížení je nutno opatřit vhodným dopravním značením, obdobně jako na veřejných komunikacích. Minimální šířka komunikace pro pěší na staveništi musí být minimálně 0,75 m, při obousměrném provozu pak 1,50 m. Komunikace s větším sklonem než 1 : 3 bude mít alespoň na jedné straně jednotkové zábradlí o výšce 1,1 m. Vnitrostaveništní komunikace bude vyznačena a každý zaměstnanec bude poučen a rozmístění těchto komunikací.

6. Rizika a rizikové činnosti na stavbě

Kompletní seznam rizik a rizikových činností spolu s opatřeními pro jejich minimalizaci je součástí samostatné přílohy plánu BOZP, který je průběžně aktualizován dle jednotlivých zhotovitelů.

Hlavní rizikové oblasti.

Na stavbě se vyskytují zejména tyto činnosti spojené s možnými riziky ohrožení zdraví:

- **zemní práce**
- poškození a narušení podzemních vedení (zasažení elektrickým proudem při poškození elektrických kabelů, výbuch při narušení plynového potrubí)
- **manipulace s materiálem a jeho skladování**
- **práce s elektřinou**
- **rizika vznikající při práci s mechanizací**
- přitlačení a zachycení osoby částí stroje
- zasažení pracovníka pracovním zařízením stroje
- přejetí, sražení, naražení na pevnou překážku
- zasažení osoby padajícím materiálem
- **komunikace (provoz)**
- srážka vozidel (čelní, z boku, zezadu)
- náraz a najetí vozidla na překážku, sražení osoby na komunikaci vozidlem
- **práce ve výškách**
- pád pracovníka z výšky
- propadnutí a pád nebezpečnými otvory
- pád z volných nezajištěných okrajů staveb
- převržení, pád pojízdného a volně stojícího lešení
- propadnutí, pád osob po zlomení nebo zborcení konstrukcí
- pád předmětu z výšky
- **zednické práce**
- pád zdícího materiálu
- pád osazovaných překladů
- poleptání očí vápnem
- zborcení, zřícení zděných konstrukcí
- **betonářské práce**
- ztráta únosnosti a prostorové tuhosti bednění
- deformace betonové konstrukce
- pád bednění a odbedňovaných dílců
- **izolační práce**
- vznícení hořlavé hmoty
- stísněný prostor
- otrava, udušení
- vznícení hořlavé hmoty
- popálení
- **elektrická zařízení – úraz proudem**
- zasažení osoby el. proudem
- dotyk osoby s živými částmi
- porušení izolace přívodů
- **další práce související se stavební činností**

Povinnosti vedoucích pracovníků v oblasti rizik je průběžné vyhledávání rizik, zjišťování jejich příčin a přijímání opatření k jejich odstranění.

Povinnosti zaměstnanců je hlásit veškeré závady a nedostatky v oblasti BOZP , nebo i podezření na závady svému nadřízenému.

7. Zakázané činnosti, orientační seznam postihů při porušení bezpečnosti práce

Finanční postih za nedodržování BOZP je součástí Smlouvy o dílo.

O každém přestupku je vyhotoven protokol, který je součástí stavebního deníku a jehož kopie je předána vedoucímu pracovníkovi, který za uvedený přestupek zodpovídá zástupci zadavatele stavby.

7.1 Zakázané činnosti

Pracovníkům na stavbě je zakázáno především:

- vstupovat na stavbu pod vlivem alkoholu a omamných látek, používat je na stavbě a v průběhu pracovní doby i mimo areál stavby
- odstraňovat nebo poškozovat bezpečnostní zařízení, kryty, značky
- opravovat a čistit stroje, přístroje a jejich součásti, pokud tyto jsou v pohybu a pokud není spolehlivě zajištěno, že se nemohou samovolně rozběhnout
- bez vědomí nadřízeného neopouštět pracoviště
- pohybovat se po staveništi mimo přístupové komunikace
- pracovat bez přidělených osobních ochranných pracovních prostředků
- vstupovat na pracoviště, prostory a zařízení, kam nebyli pracovně vysláni nebo jim nadřízenými k tomu nebyl dán souhlas
- vstupovat pod zavěšená nebo přepravovaná břemena
- používat a manipulovat se strojním zařízením a energetickými spotřebiči, s kterými nebyli seznámeni a k manipulaci a užívání pověřeni (opravovat je smějí pouze k tomu určení kvalifikovaní pracovníci)

8. Školení BOZP

Zhotovitel zodpovídá za to, že realizaci vlastních prací budou provádět zaměstnanci s řádnou kvalifikací s platným školením BOZP a profesním školením, kteří jsou pro výkon příslušných prací zdravotně způsobilí a jsou prokazatelně seznámeni s příslušnými předpisy. Pokud pracovníci provádějí práce k jejichž činnosti je třeba zvláštní odborné kvalifikace (vazač, svářeč, jeřábník apod.), zodpovídá zhotovitel, že tito pracovníci vlastní platné průkazy odborné způsobilosti.

Zhotovitel dokládá dokumentaci o provedeném následujícím školení.

Zaměstnanci absolvují před započetím práce na stavbě vstupní školení BOZP. Účelem je seznámit zaměstnance s místními podmínkami. Vstupní školení nenahrazuje roční periodické školení BOZP.

9. Pracovní úrazy a zajištění první pomoci

Všichni pracovníci jsou povinni bezodkladně oznamovat nadřízenému svůj pracovní úraz, pokud jím to zdravotní stav dovolí, pracovní úraz jiné osoby, jehož byli svědkem nebo se o něm dozvěděli a spolupracovat při vyšetřování jeho příčin. Taktéž jsou povinni ohlásit úraz, který se stal třetí osobě na staveništi.

O všech pracovních úrazech je vedena evidence v „Knize úrazů“. Zázpisy provádí vedoucí zaměstnanec, na jehož pracovišti k úrazu došlo.

Opatření proti opakování úrazu, vyhotovení záznamu, vedení dokumentace, hlášení pracovních úrazů a další povinnosti podle požadavků právních a ostatních předpisů zajišťuje vedoucí zaměstnanec pracoviště, na kterém k úrazu došlo.

9.1 První pomoc

První pomoc musí poskytnout každý v rozsahu svých vědomostí, znalostí a možností. První pomoc musí být účelná a rychlá. V objektu staveniště musí být zabezpečeny k případnému použití pomůcky k poskytování první pomoci (lékárnička první pomoci, nosítka k přepravě zraněného, příkrývky). Při poskytování první pomoci postupujeme klidně, rozvážně, šetrně, svědomitě a cílevědomě. Na každém trvalém pracovišti, kde obvykle pracuje pět a více osob, musí být umístěna **lékárnička**.

10. Požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí

Stroje, technická zařízení, přístroje a nářadí jsou zdrojem rizika na staveništi a proto je povinností všech osob, které je používají, dodržovat podmínky pro bezpečnou práci s nimi, aby tak neohrožovali sebe a ostatní.

Je nezbytně nutné používání všech předepsaných osobních ochranných pracovních prostředků pro danou činnost a zařízení a dodržování správného technologického postupu nebo místního bezpečnostního předpisu.

Stroje a technická zařízení se smí používat jen k činnostem, ke kterým byly konstrukčně uzpůsobeny a pokud jsou svým provedením a technickým stavem způsobilé k bezpečnému provozu.

U zařízení, strojů, nářadí a spotřebičů, je zhotovitel povinen objednateli doložit **provozní dokumentaci**, případně místní provozní bezpečnostní předpis.

Provozní dokumentací je soubor dokumentů obsahující průvodní dokumentaci a záznam o poslední nebo mimořádné revizi nebo kontrole, podle zvláštního právního předpisu, průvodní dokumentace, nebo zaměstnavatele.

Průvodní dokumentací se rozumí soubor dokumentů obsahujících návod výrobce pro montáž, manipulaci, opravy, údržbu, výchozí a následné pravidelné kontroly a revize zařízení, jakož i pokyny pro případnou výměnu nebo změnu částí zařízení.

Pracovníci, kteří jsou určení k práci s těmito zařízeními, musí být prokazatelně seznámeni s obsluhou.

11. Seznam dokumentace předkládané jednotlivými zhotoviteli

Každý zhotovitel před nástupišťem na staveniště předloží:

- seznam zaměstnanců
- seznam rizik vyplývajících z jeho činnosti
- doklad o proškolení zaměstnanců z bezpečnosti práce Pokud to vyplývá z pracovní činnosti zhotovitele, tak i školení práce ve výškách.
- doklady o odborné způsobilosti zaměstnanců u činností: vazač, svářeč, lešenář, jeřábník, strojník
- technologické postupy prací a montáží
- systém bezpečné práce jeřábů (pokud se týká pracovní činnosti zhotovitele)
- místní bezpečnostní předpisy, návody, provozní dokumentaci strojů a zařízení
- soupis strojů a zařízení, které bude používat na stavbě

12. Výběr základních předpisů týkajících se bezpečnosti práce a souvisejících právních předpisů

Zákony, nařízení vlády, vyhlášky

Zákony

- Zákon č. 20/1966 Sb. o péči o zdraví lidu
- Zákon č. 49/1997 Sb. o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny
- Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně v úplném znění zákona č. 62/2001 Sb.
- Zákon č. 174/1968 Sb. o státním odborném dozoru nad bezpečností práce
- Zákon č. 183/2006 Sb. stavební zákon
- Zákon č. 251/2005 Sb. o inspekci práce
- Zákon č. 254/2001 Sb. vodní zákon
- Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce
- Zákon č. 309/2006 Sb. kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci)
- Zákon č. 356/2003 Sb. o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 125/2005 Sb., zákona č. 345/2005 Sb. a zákona č. 222/2006 Sb.
- Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích
- Zákon č. 369/2001 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících užívání staveb osobami s omezenou schopností pohybu a orientace
- Zákon č. 458/2000 Sb. o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)

Směrnice

- Směrnice MZ č. 49/1967 Sb. zdravotní způsobilost
- Směrnice rady EU č. 92/57/EHS min. požadavky na BOZP – dočasné a přechodné stavby

Nařízení vlády

- Nařízení vlády č. 11/2002 Sb. kterým se stanoví vzhled a umístění bezpečnostních značek a zavedení signálů, ve znění nařízení vlády č. 405/2004 Sb.
- Nařízení vlády č. 28/2001 Sb. kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci v lese a na pracovištích obdobného charakteru
- Nařízení vlády č. 68/2010 Sb. kterým se mění nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci
- Nařízení vlády č. 101/2005 Sb. o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- Nařízení vlády č. 148/2006 Sb. hluk a vibrace
- Nařízení vlády č. 168/2002 Sb. kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky
- Nařízení vlády č. 201/2010 Sb. o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb. kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci
- Nařízení vlády č. 362/2005 Sb. o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky
- Nařízení vlády č. 378/2001 Sb. kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a náradí
- Nařízení vlády č. 495/2001 Sb. kterým se stanoví rozsah a bližší podmínky poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků
- Nařízení vlády č. 591/2006 Sb. o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništi

Vyhlášky

- Vyhláška č. 18/1979 Sb. o určení vyhrazených tlakových zařízení a podmínky jejich bezpečnosti
- Vyhláška č. 19/1979 Sb. o určení vyhrazených zdvihacích zařízení a podmínky jejich bezpečnosti
- Vyhláška č. 21/1979 Sb. o určení vyhrazených plynových zařízení a podmínky jejich bezpečnosti
- Vyhláška č. 23/2008 Sb. o technických podmínkách požární ochrany staveb
- Vyhláška č. 48/1982 Sb. kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení ve smyslu pozdějších znění V 192/2005 Sb.
- Vyhláška č. 50/1978 Sb. o odborné způsobilosti v elektrotechnice
- Vyhláška č. 73/2010 Sb. o stanovení vyhrazených elektrických technických zařízení, jejich zařazení do tříd a skupin a o bližších podmínkách jejich bezpečnosti (vyhláška o vyhrazených elektrických technických zařízeních),
- Vyhláška MV č. 87/2000 Sb. kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách
- Vyhláška č. 232/2004 Sb. kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích
- Vyhláška MV č. 246/2001 Sb. o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)
- Vyhláška č. 268/2009 Sb. o technických požadavcích na stavby.
- Vyhláška MZd č. 288/2003 Sb. kterou se stanoví práce a pracoviště, které jsou zakázány těhotným ženám, kojícím ženám, matkám do konce devátého měsíce po porodu a mladistvým, a podmínky, za nichž mohou mladiství výjimečně tyto práce konat z důvodu přípravy na povolání
- Vyhláška č. 499/2006 Sb. o dokumentaci staveb

13. Závěr

Platnost tohoto plánu se vztahuje na všechna pracoviště stavby a na všechny její zhotovitele a zaměstnance, kteří s tímto plánem musí být prokazatelně seznámeni.

Tímto plánem jsou povinni se přiměřeně řídit i zaměstnanci jiných organizací, pracují-li v prostoru stavby nebo na jejich zařízeních a to v rozsahu, v jakém byli odpovědným vedoucím zaměstnancem pověřeni k výkonu činnosti.

Tento prováděcí předpis je nedílnou součástí zakázky. Nedodržování ustanovení představuje porušení smluvních povinností. Zhotovitel ručí za všechny škody, které porušením těchto ustanovení vzniknou.